

Előfizetési árak:
 egy évre 8 kor., fél évre 4 kor.,
 negyed évre 2 korona.
 Egyes száma ára 10 fillér.
 Hirdetőknek külön árak szólnak.
 A lap megjelenti minden esztendőben.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Ujpest 8.
 Buda a lap szellemi részét illető
 közlemények közzétételéért
 Kéziratok vissza nem adandók.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Buda a lap anyagi részét illető köz-
 lemények az utóiratoknál kétféleképpen
 kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŰ KÖZÖNSEGENEK HETILAPJA

Az iparfejlesztés.

Az u. n. állami kedvezményekkel ma már teljesen tisztában vagyunk. Negatív jellegű kedvezmény, mely jó, ha egyébként is kedvező az ipar helyzete. De bizony egymaga nem lehet hatással arra, hogy emelje az ipart. Már három ilyenmű törvényünk van, de a legutóbbi romlott gazdasági korszakban alkotattván, nem látjuk eredményeit, igazolván azt, hogy állami jóakarattal vajmi kevés életerős ipar teremtéséhez. És így osztrák oldalról az állami kedvezmények ellen intézett támadásoknak tárgyi alapja nincs. Az állami támogatás rendszere bármily megokolt is legyen hazai viszonyaink közepette, ugyancsak a tapasztalat igazolja, hogy szintén nem elegendő a nagy nemzeti cél elérésére.

A magyar iparpolitikának e két eszköze csak szubszidiárius jellegű s hogy nálunk nagyobbra nőtt, azon vizsgálat helyzet folyománya, hogy a közös vámterület kényszerít a kerülő uton való haladásra s állami költségen kell ez oldalról a közösség hátrányai ellen védekezni; ez oly helyzet, mely sehol a világon elő nem fordul, mert etikailag teljesen tarthatatlan is.

Egyébként is a szegény magyar ipar fejlesztésére mindig csak etikai eszközök állanak rendelkezésre, ami szükséges ugyan, mert a gazdasági életből sem hagyhatók ki, meg is becsüljük, de elvégre is ipart csupán biztatással, lelkesítéssel teremteni nem lehet.

Ilyen etikai eszköz, amiből élni kellene a magyar iparnak, az iparpártolás, a nemzeti érzésnek az ipar szolgálatába való hajtása. Ez is speciális magyar iparfejlesztési eszköz. Bizonyára nem kicsinyeljük a magyar társadalom

nemes és becses felhevülését, mely iparunkat ösztönzi és elevebb tevékenységre serkenti, azonban merőben érzelmi alapokra anyagi kérdésekben biztossággal építkezni nem lehet. Az érzelmi momentumok egészében szépen nyilatkoznak meg, határozatilag nyilvánosságra bőséggel hozatnak, de egészen más az egyéni cselekvés, a mindennapi életben való érvényesülés.

A magyar ipari fejlődés főbb akadályai: a magyar társadalom kedvezőtlen közszelleme, az ipari pálya lenézése, a munka iránt való tiszteletlenség, az avult nézetek uralma, a relative és abszolúte kevés munkaerő, a szakképzettség hiánya, a tőkének bizalmatlansága.

A kormány iparfejlesztési politikája, az állami beavatkozás ezt nem pótolhatja és sajnosan esik konstatálnunk, hogy a magyar társadalmi munka messze mögötte marad a kormány tevékenységnek s hogy társadalmunk ma is mindent az államtól vár s tulásba viszi az állami protekcionista gazdasági politikát. Az állami kormányzat legfeljebb az akadályokat hátrithatja el, az utait egyenlítheti s a kereteket adhatja meg, szolgálatába rendeli a közlekedési politikáját — de a valódi alkotás a társadalom kötelessége. Az iparfejlesztési politikát nálunk úgy fogják fel, hogy illet csak az állam üzhet s az állami feladatok köréhez tartozik, holott mindez épp ellenkezőleg első sorban a társadalmi feladatok csoportjához tartozik, s az angol, német, amerikai hivatalos ipari politika erőt, beltartalmat csakis a társadalmi tevékenység által nyer, mert enélkül nem képes érvényesülni s a legszebb hivatalos törekvések papíron maradnának, amint ez hazánkban vajmi gyakran bekövetkezik.

A közgazdasági politika igazi hordozója maga a társadalom. Nálunk azonban hidegen hagyják őt a nagy gazdasági kérdések, melyek lázba hozzák a nyugatot. A kivatalos iparpolitikának ez állapot tehát nem előmozdítója, hanem egyenest gátja s addig nem is bizunk, fájdalom, sikerben és eredményben, míg a magyar társadalom e téren passzív, invenzió és akaratnélkül — bátran, de keményen szólva — renyhe marad s mindent az államtól, állami intézkedéstől vár s ölbe tett kezekkel várja, lesi az önálló vámterület tudj' Isten mikor bekövetkezhető esélyeit.

H I R E K.

— Az 1905. évi országgyűlési képviselők névjegyzékét, melyben 3523 választó van felvéve, sűrűn nézegették a választópolgárok, kik mindössze 13 felszólamlást adtak be. A felszólamlásokra vonatkozó észrevételek f. hó 25-ig adandók be.

— Családi öröm. Dr. Cserba Elemérné egy egészséges fiú gyermekkel ajándékozta meg férjét s így Cserba Ferenc kir. táblabíró és Zsoldos János községünk főjegyzője a nagyapák sorába léptek. A boldog szülők és nagyszülők örömeiben részt vett Ujpest előkelő közönsége is. A fiatal anya a körülményekhez képest jól érzi magát s a legifjabb Cserba a keresztségben Zoltán nevet kapott.

— A régi hívek körének mult évi működése. Midőn lapunk előző számában beszámoltunk a „Régi hívek körének” közgyűléséről, többen azt a kérdést intézték hozzánk, hogy hát mit is csinált az a kör Ujpest érdekében? E kérdésekre a következőkben felel az évi jelentés: Megtörte a közönyösséget s a nem törődömséget a községi ügyek iránt. Megoldás elé érlelt felszinen tart sok olyan eszmét, a mely Ujpestnek a javát mozdítja elő s hasznára válik. Együttes eljárással új községi szabályrendeletre juttatta a köz-

TARCZA.

Felhő.

Lila esipkével szegett felhőfoslány
 árván bolyong az elhagyott egen,
 míg sivár nyughelyt lel a hegynek ormán,
 hol végre elalélva megpihen.

Alkotó hajnalban, termő völgy ölén,
 ahol áldást hintve sejtet a remény,
 rügyező eserfának ifju remegése,
 izzó rózsaszírom lankadt ébredése,
 igyekvő pataknak el-elesüklő szava,
 alvó liliomnak érintetlen hava,
 millió fűszálnak mámoros illata,
 gyöngyöző harmata,
 rejtett esalogánynak színes zokogása,
 fekete földnek meleg sóhajtása,
 mindez összeolvad, egybeforr
 hajnal hasadtakor,
 s gyöngyház színű pára
 lebeg a fák sudarára,
 onnan a végtelen légbe:
 az újszülött nap elébe.

... Így lett a felhő. ...

Gyön gyvirágsárga szárnya nő és terjed,
 idege s vágyak sarkalják: csak feljebb,
 feljebb. A cél a napnak birodalma.
 Lent egybeolvad földnek völgye, halma,
 amelyeket a esipkés tengerpart
 mint fényes érelemez ölelve tart.
 És lankadatlán lázzal törtet csak tovább
 s eléri már a végtelenség kapuját.

Am hiába
 minden kába
 vágy és ezél:
 ami gyarló
 földből való:
 oda ismét visszatér.

Könyeseppet ejt a felhőóriás,
 mit düh sajtól és sértő csalódás.

Balsejtelem gyötri a borus tájat.
 A földnek szívverése elszorul.
 Vész hirnőke remegteti a fákat,
 amint leszökdel hegyek ormirul.
 A felhő társul éji fürgeteggel
 s nemzöje s gátja ellen bosszút emel.

A jegenyefáknak
 kétsoros hárfája
 félőn zokog.
 Mint vérszomjas kopók
 száguldanak a dombnak
 a szélnek lökései.

A légi titánok
 lecsapnak a szirtre
 s vad gyilkos morajjal
 dul a haláltusa,
 dul a harez.

Rajta! Hajrá!
 Mint pánczélos lovag
 hóhér-alabárdal,
 gyilkoló dühvel
 pusztít az orkán.
 Elszánt némasággal
 fogja föl a csapásokat
 a föld bátor pajzsa.
 A jegenyefáknak
 kétsoros hárfája
 rémesen zokog.
 Most, hirtelen villanás,
 kénsárga láng,
 majdszívetátdőfő, éles, fájdalmas dörej:
 s a felhőlovag sötét, epés vére
 buzogva omlik. . . hull. . .

A jegenyefáknak
 kétsoros hárfája
 halkán zokog.

Lila esipkével szegett felhőfoslány
 árván bolyong az elhagyott egen,
 míg sivár nyughelyt lel a hegynek ormán,
 hol végre elalélva megpihen.

Vranji Teofil.

séget. A váci-uton létesített új piacvezetel kapcsolatosan kidolgozta az élelmi áruaktár és előlegező r. t. tervét, összehozta az erre szükséges alaptörvényt, készkötölte az új piacvezetel helypénzszedés elengedését s a kikötő bérkedvezményezését, ezt a működését azonban kénytelen volt helyszűke és piaczhiánya miatt egyelőre beszüntetni. A gymnásium létesítésének ügyét hathatósan támogatja és támogatja ma is. A budapesti vasárnapi munkaszünetnek Ujpestre való kiterjesztését az ujjesti kereskedők és iparosok érdekében megakadályozta. A községi és kereskedelmi iparkamarai választásoknál döntő befolyást gyakorolt. Állandó éberséggel ügyelt a községi képviselőtestületben szövegére kerülő kérdések helyes elintézésére s bőven foglalkozott az egyes társadalmi osztályok és magánosok jogos érdekeit érintő vagy sérelmet okozó ügyeivel. Társas összejövetelek rendezésével fejlesztette az összetartozandóság érzetét s a társadalmi életet helyes családias alpra igyekezett terelni. Tekintve az életre valósgát, remélhető, hogy Ujpest érdekében a közzjét még hathatósabban fogja a jövőben előmozdítani.

— **Eljegyzés.** Szegő Lipót községi díjnok eljegyezte Pollák Karolin kisasszonyt Gyömrőre községből.

— **Egyházi közgyűlés.** Az ujjesti ág. hitv. evangélikus egyház f. é. május hó 29-én d. e. 11 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését.

— **Vasárnapi munkaszünet az ipartestületnél.** Az ujjesti ipartestület f. é. május hó 12-én értesítette az iparos mestereket, iparos segédeket, gyárosokat és gyári munkásokat, hogy az ipartestület vasárnapi hivatalos órái f. é. május hó 15-étől beszüntetnek, s így teendőiket ezentúl csakis hétköznapokon a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól 12-ig és délután 2-től 6 óráig intézhetik az ipartestületnél el.

— **Felülfizetések.** „Az ujjesti magyar műkedvelők köre” f. é. Április 23-án rendezett mulatságán a következő felülfizetések történtek: Blaszc József, Székely Lajos, Vágó Miksa, Steiner Fülöp és fiai 5—5 K, Moskovitz Iván, dr. Fuchs József, Peterle Ferencz, Feldmann József, Wágner Jenő 4—4 K, Teichner Henrik, Ecker N., Dögler István, Sangella István, Arányi Adolf, Herczfeld Dezső 3—3 K, Erdélyi Irén 2 K 40 f., özv. Benke Endréné, Hirsch Salamonné, Hubay Ella, Felsner Izidor, Erben Samu, Blum Frigyes, Wachslér Hugó, Weisz Adolf, Krausz Salamon, Mamorstein József, Springuth Hermann, Rosenfeld N., Pittlik Nándor, Ujjesti Iparos és Kereskedőifjak önművelődési Köre, Izraelita Iparosifjak Egylete, Józsa Dániel, „Mamlasz-asztaltársaság” 2—2 K, özv. Radics Gyulané, Blau Nelli, Dieker Izidor, Tomola István, Schmidt Hugó, N. N., N. N. 1—1 kor. A felülfizetők-

nek lapunk utján is köszönetet mond a kör elnöksége.

— **Az ujjesti Czim- és Lakjegyzék 1904-ik évre.** A budapesti Franklin-Társulat kiadásában e hó elején jelent meg a budapesti czim- és lakásjegyzék, melynek kiegészítő részét képezi az ujjesti czim- és lakásjegyzék is. E hasznos s a nagy közönségre, kereskedőkre, iparosokra, köz és magánhivatalokra nézve nélkülözhetetlen házi könyvnek a folyó évre szóló kötete 1923 oldalra terjed s mintegy 170,000 egyén és család lakását foglalja magában. A kötet ujjesti részét lapunk felelős szerkesztője Brankovics György állította össze s tartalma a következő részekből áll: I. Ujpest utcáinak, utainak, s tereinek jegyzéke. II. Ujpest házjegyzéke. III. Ujpest hatóságai, hivatalai, egyházai, iskolái, hírlapjai, pénzintézei, ügyvédei, orvosai, gyógyszerészei, egyletei. IV. Ujpest gyarai, kereskedői, iparosai s törvényeszkileg bejegyzett cézei. V. Ujpest lakosainak lakásai még pedig abc sorrendben. A legújabb adatok alapján készült vaskos kötetnek 16 kor. az ára, kapható a Franklin Társulat könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-u. 4. sz.) de megrendelhető a „Közérdek” felelős szerkesztőjénél is: Ujpest, Deák-u. 8.

— **Házasságok.** Heidrich Ignác polgártársunk f. é. május hó 11-én kötött házasságot Faszl Teréz urnővel az ujjesti polgári anyakönyvi hivatalban. — Bereczeller László f. évi május hó 23-án vezeti oltárhoz Hódl Mór helybeli háztulajdonos leányát, Adélt.

— **Pünkösdi ünnepély.** Az ujjesti szervezett Munkásság f. é. május hó 23-án este 7 órakor az ujjesti munkásképző egylet magánhelyiségeiben (Gyár-utca 41.) az Ujpesten tartandó gödöllői kerületi értekezleten megjelent küldöttek tiszteletére nagy pünkösdi ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Tudományos felolvasás. 2. Felekezeti nélküli. Szavalja: Balázs Klára. 3. A nyomor. Előadják: Goldschmid József, Toldi Boriska, Weindelszky Anna, Reesei Melánia, Zsugovszky Ferencz, Blum János. 4. Pusztítások. Szavalja: Potyondy József. 5. Mihály bácsi. Előadja: Barta Pál. 6. A munka jubileuma. Előadják: Goldschmid József, Vendelszky Anna, Báthory János, Gaál Dénes, Potyondy József, Hermann Simon, Gaál Gyula. 7. A munkaadók májusa Japánban. Előadja: Messzinger. Szabad bemenet. A lebélyezett műsor 20 fillér.

— **Alakuló ünnepély.** A magyarországi vas- és fémmunkások, kazánkovácsok és hidászok saját műkedvelői által f. é. május hó 22-én, Ujhelyi Antalnak a „Tyuk-ketrecz”-hez czimzett vendéglő kerthelyiségében színelőadással, világpostával és táncvezetel egybekötött műkedvelői alakuló ünnepélyt rendeznek. Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 60 fillér, családjegy (1 ur, 2 hölgy) 1 korona 20 fillér. A tiszta jövedelem a zászló-alapja javára fordítatik. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély egy héttel elhalasztatik. Az ünnepély műsora a következő: 1. Szavaltat. Előadja: Simkó Mariska. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: Bartl József. 3. „A gyimesi vadvirág”. Népszínmű 3 felvonásban.

— **Kedélyes-estély.** A magyarországi szabómunkások, kisiparosok és munkásnők 39 sz. ujjesti szakcsoportja f. é. május hó 22-én a Bräuer-féle vendéglő helyiségeiben, (Attila- és József-utca sarok) műkedvelői színelőadással egybekötött kedélyes-estélyt rendez. Ez alkalommal színre kerül: A „Betegek” Kisfaludy Károly 1 felvonásos vígjátéka. Szabad bemenet. Kezdeté este fél 8 órakor. Műsor ára 30 fillér.

— **Családi kuglizó-estély.** Az „Ujjesti Katholikus Kör” szombaton, f. hó 21-én s ettől kezdve minden hó második szombatján családi kuglizó-estélyt rendez, amelyre a kör tagjait családjukkal együtt tiszteletteljesen meghívja az elnökség. Az estély kezdeté 6 órakor.

— **Ujpest útadója.** Ujpest község a f. é. 1904-ik évre a vármegyei törvényhatóság által 47,277 K 7 f. útadóval rovatott meg. Nevezetes, hogy a vármegye 210 községe és 6 r. t. városa között Ujpest útadója a legnagyobb és hogy a váci járásnak összes községei együttvéve nem fizetnek annyi útadót mint Ujpest egymaga, amennyiben a járásnak 21 községére összesen csak 86,608 K 44 fill. van kiróva és így a többi 20 községre csak 39,331 K, vagyis 7946 koronával kevesebb esik mint Ujpesterre.

— **Titokzatos eset.** Nagy feltűnést keltett egyik elsőrangú budapesti szállodában két idegen megérkezése, akik az esti órákban minden esomagnélkül, szerény, szegényes öltözékben szobát rendeltek. A portás nem is akart rendelkezésükre boesajtani lakást, de ezek annyira kérlelték, hogy végre két szobát nyitattak nekik. Közben egy nagy, lepecsételt levelet helyeztek el a szálloda páncélos vaspénztárába és visszavonultak lakosztályukba. A felkiismeret nagyon furdalta a portás oldalát és azért óvatosságra intette a személyzetet a két utassal szemben, sőt annyira gyanúsá tette az idegenek elzárkózása, szerény öltözéke és a lepecsételt boríték, hogy a rendőrségre telefonált detektívért, aki kora reggeltől fogva megfigyelés alá vette az idegeneket. Reggelre kelve, lépésről-lépésre követte őket és mennyire meg volt lepve a rend őre, mikor látta, hogy a portás által gyanúsítottak Török A. és Társa bankházába, Budapest, Teréz-körút 46. sz. alá mentek, ahol a borítékból kivett nyerő sorjegy alapján fölveték a nagy főnyereményt. A titokzatos ügy így vált érdekessé, mely a szegényeket egy csapásra gazdag emberré változtatta Török bankház renkvüli szerencséje folytán.

— **Az ujjesti ipartestület előjárósága** f. hó 11-én tartotta rendes havi ülését, ame-

Az ember utjai és a gondviselés utjai.

— Elbeszélés. —

(Folytatás és vége.)

III.

A leánykák egy mézeskalácsosnak és viaszgyertyakészítőnek a kirakata előtt állottak s a szebbnél szebb viaszgyertyákat nézegették.

Halottak napján ugyanis, az isteni tisztelet után, énekszóval és a templomi zászlók alatt a temetőbe vonul a nép s a gyermekek gyertyákat visznek a körmenetben s a lelkésznek ama szavai után: „Uram, adj nekik örök nyugadalmat s az örök világosság fényeskedjék nekik!” akkor a templomszolga meggyújtja a gyermekek gyertyáját az örökké égő mécs lángjáról s ezek a sirokhöz viszik s ott elhelyezik az égő gyertyákat.

Midőn a harangozó lakója a leánykák csoportjához ért, éppen akkor kérdezte az egyik a másikat:

— Hát neked Annus van már gyertyád a holnapi körmenethez?

— Hol venném én a gyertyát! válaszolá Anna. Jól tudod, hogy édes anyám szegény s örül, ha a mindennapi kenyérré telik.

A leányka gyöngéd, édes hangjára egyszerre figyelmessé lett az idegen. Közelebb lépett a csoporthoz s Annában felismerte azt a leánykát, aki a temető kapujában köszöntötte őt.

Gyors elhatározással hozzá lépett a leánykához s így szólott:

— Várjál egy kicsit, jó gyermekem! Azután belépett a boltba, egy nagy viaszgyertyát vásárolt s a boltból kijöve azon szavakkal: „Ime fogd, ez a gyertya a tiéd!” átadta a leánykának.

Anna esodálkozva tekintett a harangozó lakójára, azután mogesókolta — hálául — a kezét.

A többi leánykák meglepetve s bámészkodva néztek a esodálatos ember után, aki szó nélkül tova sietett, aki azonban jól hallotta őrangyalának ama szavait: „Az öröm, melyet e gyermeknek szerezted, a szívédnek is jót tesz. Az Isten meg fog jutalmazni!”

Megérkezett — mindszentek napja. A harangok mélabús hangja belehangzott az elhaló az aludni készülő természetbe, s úgy hívta a jámbor embereket a templomba. Nagy és kiesiny, öreg és ifju mindenki követte hívó szavát, hogy ott legyen a halottakért hozandó áldozatnál.

A harangozó lakója is a temető felé lépett. Oh az a kápolna olyan kedves helye lett azóta, hogy gyógyító balzsamot hintett Jézus képe a szívére.

Komolyan és szomorúan haladt.

— Nem fekszik ugyan senki — gondolta magában — a temetőben, atyád nagyon messze messze porlad, a bátyádról semmit sem tudsz, de imádkozni itt is imádkozhatsz értük.

A kápolna minden zuga megtelt hívőkkel. A lelkész felment a szószékre s miután elmondotta a halottak lelkiüdvéért szóló imát, megható szavakkal adta elő mindazokat a tanokat, amelyek Mindszentek napján, a Halottak napjának előestéjén, a temetőben az emberek emlékező tehetségében fel kell ujitani.

„Tanulj és szeres!” hangzott a lelkész szava. — „Tanulj meghalni jámbor keresztény, mert egyszer meg kell halnod. Miután azonban nem tudod mikor, hol és miként halsz meg, tanulj mindennap meghalni! Igyekezdel mennél több jó eselekedettel meghalni, mert egyedül ezek kísérnek el Isten ilélő székéhez.”

„Szeress!” ezt kiáltja ma feléd minden sirhalom, mert akik benne fekszenek hozzád tartoztak, szeretteid valának, s esedelve nyujtják feléd a tisztító tüzből kezeiket, hogy imával s jó eselekedettel segítsenek szenvedő lelkeiken. Járuljatok az irtalom oltárához, áldozatok a szeretetnek, rövidítések meg szenvedéseiket, ti pedig gyermekek, kik az örökkécs világánál meggyújtjátok a gyertyákat s kiviszitek azokat a sirokra, kérjétek Údvözítőnket, hogy fogadja be őket mielőbb az örökvilágosság országába.”

A harangozó lakóját nagyon megrendítette a beszéd, a könyei szakadatlanul pörögtek. Szüleire gondolt, akiknek sok but és kevés örömet okozott. Bátyjára gondolt, ha-

Ilyen az ipartestület közgyűlésileg megválasztott ügyésze dr. Miklós Odón azon ki-jelentéssel mutatkozott be, hogy az ipari érdekek védelmében a legönzettebbül s a legodaadóbban fog eljárni. A titkár jelentése szerint április havában munkaviszony 1166 esetben fordult elő, ebből iparos segédre 782 esett, iparos segéd munkába lépett 348, abból kilépett 434, munkakönyv kiadatott 140, ideiglenes igazolvány 4, tanoncz szer-ződött 22, felszabadult 25, a havi igtatói szám 312, panasz beadatott 44, ebből hi-vatalból elintéztetett 23, iparkihágásért fel-jelentetett 1. Pénztári jelentés szerint havi bevétel 488 korona 80 fillér, kiadás 429 kor. 45 fillér.

A borraivaló.

— Karczolat. —

Sok bolond dolgot olvastam már az új-pesti ellenzéki lapokban, de olyan bolondot még nem, mint amilyet az „Ellenzéki Hir-lap” legutolsó számában produkált.

Ez az *állandóan ideiglenes* felelősség mel-lett szerkesztett lap „A borraivaló-rendszer felújítása” című cikkében valóságos für-dik a badarságok homok-tengerében.

Először: szemére lobbantja a fogyasztási adó bizottságnak, hogy 2100 koronát aján-dékozott a község tisztviselőinek és — e fő-lötti dühében, Zsoldos János főjegyző felé rugdos a podográs lábával, mert hát a fő-jegyző a tisztviselők fizetésének felemelését azzal indokolta meg, hogy jövőben nem fog-nak „segélyek” és „pótlékok” megszava-zatni.

Szegény tatár ezikkiró! Rövid eszével nemesak hogy azt nem tudja felfogni, hogy a fogyasztási adó-bizottság és Zsoldos János nem egy és nem ugyanaz, hanem még kü-lömbiséget se tud tenni a segély, a pótlék és a jutalom között.

Másodszor: következtetlenséget lát abban, hogy a fogyasztási adó-bizottság, az adó-vedelem emelkedése körül tanúsított buzgó-lkodásért jutalmakat szavazott meg ugyan-akkor, a mikor eredménytelen és sikertelen szolgálata miatt felmondott a szemlésezeknek.

Szegény tatár ezikkiró! Szarvasokosko-dásával nem képes tisztába jönni azzal, hogy a megjutalmazottak azért jutalmaztat-tak meg, mert éppen azon a téren működtek sikeresen, amilyen a szemlésezek működése — egy-két kivétellel — sikertelen volt.

Harmadszor: elismeri azt, hogy a szem-lészek közt voltak olyanok, a kik nem tel-jesítették lelkiismeretesen a kötelességüket, de azért határozottan állítja, hogy a szem-lészek működése nagyon is eredményes volt.

Ezzel az állítással olyan törököt fogott az „Ellenzéki Hirlap” ezikkirója, amely a logikátlanság hinárjából ki nem eresztí.

Negyedszer: azt mondja, hogy a fogyasz-tási adó emelkedése nem a megjutalmazot-tak érdeme, hanem az annak a természetes

következménye, hogy a község lakossága napról-napra szaporodik s ez által a fogyasz-tás s vele együtt a fogyasztási adó-jövedelem is emelkedik!

Szent Kleofás! Micsoda tollatlan állatja lehet az az Úr Istennek, aki így veri a saját koponyájába a szöveget s fájdalomában azután így jajdul föl: „Ma, midőn községünkbe is a megélhetési viszonyok súlyosak, az ipar és kereskedelem pang, sok nehéz sóhaj ki-séri a filiéreket...”

Hát emelkedhetik ott a fogyasztás s vele együtt a fogyasztási adó-jövedelem, ahol alig lehet megélni, ahol minden pang és sirni kell a fillérek után?!

Hol itt a józan ész következetessége?

Az „Ellenzéki Hirlap” cikkében valóban nincs!

De hisz neki arra szüksége sincs!

Neki csak arra van szüksége, hogy a jól megérdemelt jutalmakra ráfoghassa, hogy azok borraivalók.

Neki csak arra van szüksége, hogy fel-háborodást idézzen elő azzal az alaptalan váddal, hogy a községházán rosszul gazdál-kodnak s a polgárok által fizetett pénzeket elajándékozzák.

Neki csak arra van szüksége, hogy el-mondhassa, miszerint a községi képviselő-testület nagy része nem a polgárság érde-keit védelmezi, hanem a saját érdekeit kép-viseli, — mert hát ő — — ellenzéki lap!

Hát tisztelt „Ellenzéki Hirlap”, az ellen-zéki hírlapoknak s egyáltalában a magyar sajtó közegeinek nem az a feladatuk, hogy a polgárságban „a rossz indulatokat” feléb-rezzék; az ellenzéki hírlapoknak nem az a céljuk, hogy a csunya madarak szerepét játsszák; a magyar sajtó munkásainak nem elég azt mondani: „... Mi azonban azt hisszük...” hanem tudni is kell valamit.

Hogy az „Ellenzéki Hirlap” mindent hisz és semmit sem tud: azt bebizonyította a „Borraivaló-rendszer felújítása” című cikk-nek a közlésével, amiért fugén kívül más borraivalót igazán nem érdemel.

Az „Ellenzéki Hirlap” felelős szerkesztő-jétől, ha ideiglenes is, a mai magas színvo-nalon álló sajtó nevében megkivánhatjuk, hogy vagy a ezikkirót jobban válogassa meg, vagy a ezikkeket közlés előtt okosabb emberrel bíraltassa meg, mert különben olyan borraivalóhoz juthat idővel maga is, amelytől kitérik a bölcsesség foga, ha ugyan megnől odáig! ...

Karczos.

S P O R T.

Football mérkőzések.

Áldozó esütörtökön és mult vasárnap hat mérkőzést játszottak le csapataink. Ezek közül négy az *Ujpesti Törekvés Football Club* csapataira, kettő pedig az *Ujpesti Torna Egyesület* legénységeire esik.

Az U. T. E. ez alkalommal is fényes győ-zelmet aratott, legyőzve legveszélyesebb

ellenfelét a *Budapesti Athletikai Club* első és második csapatát. A Törekvés első csapata is két szép sikert ért el. Csütörtökön eldön-tetlenül végzett a *Lipótvárosi Torna Egylettel*, míg vasárnap legyőzte az *Erdőtelki Football Clubot*. A mérkőzések lefolyásáról munkatársunk következőkben számol be:

U. T. E. I. 3:1 győz a B. A. C. I. ellen.

Az Erzsébet-Királyné-uti pályán, nagy-számu közönség nézte végig e két jeles csapat küzdelmét. A játék — bár B. A. C.-é a kezdés joga — Ujpest támadásával indul, mely szerepet a félidő végeig meg is tartja. A fölényes támadás csak a 32 perczben jár eredménnyel. Prácer közpreadott labdáját Molnár II. lövi, a B. A. C. kapusa azonban kivédi, a labda így Petzhez kerül, ki azt a kapuba rugja. Ujabb kezdés után Fejér éles lövését Kormos, a B. A. C. kapusa csak cornerre tudja védeni, melyből kifolyólag Petz a 38-ik perczben a második goalt lövi az U. T. E. javára. A 41 perczben Herczeg szabadul ki a labdával, melyet az üresen álló Molnár II.-höz ad, ki védtelen lövés-sel harmadszor küldi a labdát a B. A. C. kapujába. A második félidőben ismét uralja Ujpest a helyzetet, de goalt löni a B. A. C. kitűnő védelmének erőszakos munkája miatt nem képes. A B. A. C. le-lerándul Ujpest térfelére, de támadásai nem veszé-lyesek. Egy alkalommal balszélső esatáruk középre akarván adni a labdát, hibásan ta-lálja azt. A labda magas ívben repül az U. T. E. kapuja felé, Bej későn veszi észre és mire védeni akar a labda már a kapuba van. Az U. T. E. esatárai vissza akarják adni, a goalt erősen támadnak Petz körösztül tör a B. A. C. védelmén, a kiszaladó Kor-most is kieselve fut az üres kapu felé, már biztosnak látszik a goal, midőn Kormos után fut és átkarolva a földhöz esapja. A szabályok szerint büntető rúgás jár ezért, a bíró azonban nem ítélte meg azt. Nem so-kára a bíró füttye a játék végét jelezte. Bíró Szűz (33-as) volt.

U. T. E. II. 5:3 győz a B. A. C. II. ellen.

Az első csapatok játéka ellőtt a második csapatok mérkőztek, U. T. E. az első fél-időben szél és nap ellen játszva csaknem állandóan a B. A. C. kapuja előtt táboroz. Mentschl lötte az első goalt, melyet nemso-kára Aranyosi még egygyel megold.

A második félidőben Ujpest csak 9 em-berrel játszik, de mindamelllett kétszer Lud-vig, egyszer Novák révén goalt ér el. A hi-ányos csapat azonban nem bírta megakadá-lyozni, hogy ellenfele szintén 3-szor be ne löje a labdát kapujába. Az U. T. E. csapa-tában hosszú szünet után Nemest láttuk vi-szont, ki ez alkalommal igazán jól megálta helyét. Bíró Kis (33-as) volt.

Törekvés I. Lipótvárosi T. E. I. 2:2 el-döntetlen. Törekvés I. 3:2 győz Erdőtelki F. C. I. fölött. Törekvés II. 3:1 győz az Erdőtelki F. C. II. fölött. Lipótvárosi T. C. II. 3:0 győz a Törekvés II. fölött.

raggal vált meg és — a halotti mise alatt va-lamennyiért őszintén imádkozott. Mise után pedig átadott egy zárt levelet a szekrestyés-nek, hogy adja át a lelkésznek. A levélben negyven korona volt arra a célra, hogy elhunyt rokonaiért misék mondassanak.

A lelkész ekkor a kápolna közepén fel-állított ravatalhoz lépett, imádkozott s imá-ját azzal végezte be, hogy: „Uram adj nekik örök nyododalmat s az örök világosság fé-nyeskedjék nekik!”

E szavak után a gyermekek mind a sek-restyés felé tódultak. A harangozó lakója jól látta, hogy Anna volt az első, akinek a gyertyáját az örök mécsnél meggyújtotta. Nem is tévesztette el többé szeme elől a gyermeket, lépten-nyomon követte egész addig a sirig, amelyre Anna az égő gyertyá-ját helyezte s amelynél már hangosan zo-kogott az édes anyja.

A harangozó lakója közelebb ment a sirhoz, ránézett a keresztfa tábláskájára s a következőket olvasta le róla: Itt nyugszik Lantos Vince” stb.

Egy velőtrázó kiáltással rogyott le a sirra s zokogva mondogatta: — Vincez, bátyám, te nyugszol itt? Megbocsátottál nekem?

A harangozó és lakója ugyanis nem volt más, mint az eltűnt Lantos Antal, akit az ő utjai messze elvezettek övéitől, de a hit, az Isteni gondviselés utjai visszavezet-tek hozzájuk.

Antal, miután összes könyeit kisirta bátyja sirján s keblére ölelte Vincez özve-gyét és árváját, arra kérte őket, hogy kísér-jék a harangozóhoz, szerény lakására.

Midőn oda értek a legelső kérdése az volt Antalnak hogy:

— Sógorasszony mindenekelőtt azt mondja meg, megbocsátott-e nekem a bá-tyám? Sokszor vágyakoztam utána, sokszor meg akartam kérni. ...

Nem folytathatta tovább, a zokogóság elfojtotta hangját. Anna anyja pedig azután elmondta, hogy Vincez is keserűen meg-bánta később öcsese iránti viselkedését. Azon a pénzen csakugyan nem volt áldás. Mindig kevesebb és kevesebb lett, egyik vesztés a másikat érte s a férje sok-szor de sokszor sóhajtott, hogy: Csak tudná, hol tartózkodik az öcsese, felkeresné s térden állva kérne tőle bocsánatot. Még halála órájában is meghagyta neki, hogyha Antal valaha visszatérne kérje meg, bocsás-son meg bátyjának, amint ő megbocsátott öcsesének.

Antal szívéről leesett a legnehezebb kő. Meghatottságában, örömbenismételten kar-jai közé szoritotta sógornőjét s a kis Annát, azután így szóllott:

— Gyermekeim ezután együtt fogunk lakni, egy asztalnál fogunk étkezni. Az én életem eddig örömtelen vala s nem szeret-ném öregségemet is gyászban eltölteni. Azután halálával is tartozom nektek. Te ked-

ves gyermek, mondá Annához fordulva, te valái az az angyal, aki a temető kapujában elüzted tőlem az öngyilkosság gondolatát. Amíg élek, hálás leszek irántad.

És most keressetek egy szerény, de olyan lakást, amelyben együtt lakhatunk.

Antal kívánsága csakhamar beteljesült. Egy fedél alatt lakott a hozzátartozókkal, kikről egyszere levette a szegénység ke-resztjét, mert harmincz évig erősen dolgo-zott s annyit összetakarított, hogy nyugodtan s boldogan élhettek.

Antal, a szó szoros értelmében boldog volt rokonai körében. A legboldogabb azon-ban akkor lett, amidőn a lelkiismeretével is tisztába jött, amiben nagy segítségére volt az öreg lelkész, aki teljesen vissza szerezte lelki nyugalmát.

Egészen megváltozott. Nemesak roko-nainak, hanem az egész városnak jólte-vője lett. Amíg azelőtt kerülték, gyűlölték, most szívesen időztek az emberek a társasá-gában.

Midőn meghalt, nagyon sok szegény ember zokogva ment a koporsója után.

Akik az életben nem találkoztak — egy-másra találtak a halálban.

Anna gondolja a sirjait. Mindszentek napján két gyertyát helyez rájuk s arra kéri az Istent, engedje, hogy az örök vilá-gosság fényeskedjék nekik!

Brankovics György.

Pünkösdi két napján football és atletikai mérkőzések lesznek a szigeti pályán, melynek programja még ismeretlen.

Tennis-bérlet. Az U. T. E. választmánya elhatározta, hogy mindkét tennispályát az egész 1904. évi idényre egyes társaságoknak bérbeadja. A bérlet feltételei következőképpen vannak előírva. Az I. és II. számú pálya reggel 6-9 órákban 80 koronaért, 9-12 órákban 50 koronaért; az I. számú pálya d. u. 4-8-ig 3-szor hetenkint 150 koronaért; a II. számú pálya d. u. 4-8-ig 3-szor hetenkint 100 koronaért adatik ki. Labdákat az egyesület ad, racketerről a játzók gondoskodnak. Felvilágosításokkal készséggel szolgál a bérleti tárgyalásokkal megbízott Blum Samu pályabiztos minden kedden este 8-9 közt az U. T. E. egyesületi helyiségében (Széchenyi-kávéház.) Levélbeli megkeresésekre válaszolunk.

Gép- és gyorsírást- tanfolyam Ujpesten.

Aki a gépirást és magyar-német gyorsírást rövid időn belül jutányos tandíj mellett elsajátítani akarja, jelentkezék

Tarján Klára urnónél

Ujpest, Árpád-ut 43. szám. 2 3

Értesítés.

Van szerencsém Ujpest és környékének nagyrészt közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **1904. június hó 1-től**

fogmű-termemet

házbontás miatt Árpád-ut 2. szám alá (Schreiber-féle ház) helyezem át.

Kiváló tisztelettel
Jung Antal
fogművész.

2-3

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy

kristály-jéggyárunkat

üzembe helyeztük és ott a jég mindég olcsón kapható.

Miután a termelt jég nálunk szűrt Dunavízből készül, annak eladása úgy élvezeti, mint hűtési célokra **orvosilag engedélyezve van.**

Midőn ezeket a t. közönség tudomására hozzuk, kérjük becses pártfogásukat és maradunk

tisztelettel
Weisz Ármin és Fia
Ujpest, Váci-u. 34. sz.

2-2.

Egy ajtó- redőny

2-3.

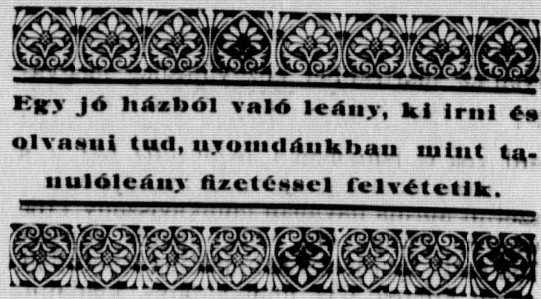
üvegajtóval együtt eladó.

Grünbaum Ede

lakatos-mester, József-u. 9. sz

Zongora-órákat

ad intelligens nő, szerény díjazással, egyeseknek, valamint csoportokban lakásán,
Czím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való leány, ki írni és olvasni tud, nyomdánkban mint tanulóleány fizetéssel felvétetik.

Kiváló szerencse Töröknel Felülmulhatatlanul

kedvez főáruddánk a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek: csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereséget és pedig:

a **605.000 K** nagy jutalmat az 57680 sz. sorsjegyre,

a 100.000 K főnyer. a 74366 sz. sorsj.-re	a 80.000 K főnyer. a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528 " " "	a 70.000 " " a 81161. " " "
a 100.000 " " a 94780 " " "	a 70.000 " " az 5498. " " "
a 90.000 " " a 109780 " " "	a 60.000 " " az 51613. " " "
a 90.000 " " a 83610 " " "	a 60.000 " " a 76347. " " "
a 90.000 " " a 92787 " " "	a 50.000 " " a 4036. " " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereséget.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt. — 75. vagy K 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt. 1.50 K 3.—
 $\frac{1}{2}$ " " " 3.— " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezett díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. június hó 14-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, **miután a húzás már június 15. és 16-án lesz.**

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruddánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4 a. II. fiók: Muzeum-körut 11 a. III. fiók: Erzséber-körut 51 a.

Rendelőlevél levélandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem } A nem tetsző }
{ postautalvánnyal küldöm } }
{ mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.) } }
törendő.

Pontos cím: